

Bruxelles, 12 iulie 2022
(OR. en)

11073/22

AGRI 320
AGRIFIN 67
AGRIORG 68

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Consiliul
Subiect:	Situația pieței, în special ca urmare a invadării Ucrainei

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor un rezumat al situației de pe principalele piețe agricole ale UE, în special ca urmare a invadării Ucrainei, în vederea discuțiilor ministeriale din cadrul Consiliului (Agricultură și Pescuit) din 18 iulie 2022.

Președinția propune ca schimbul de opinii să se concentreze asupra următoarelor două întrebări pentru a verifica situația actuală și pentru a evalua etapele următoare:

1. Cum consideră statele membre perspectivele recoltei din acest an în contextul crizei din Ucraina, în vederea stabilizării aprovizionării cu cereale pentru a satisface atât cererea din interiorul UE, cât și cererea la nivel mondial?
2. Ce experiență au statele membre în pregătirea punerii în aplicare a ajutoarelor excepționale de adaptare pentru producătorii din sectoarele agricole sau a altor măsuri care au fost sau urmează să fie luate? Ce alte măsuri ar sugera statele membre?

Situația pieței agricole**Introducere**

1. În contextul războiului din Ucraina, situația economică din sectorul agricol este în prezent foarte dificilă.
2. Blocada actuală a porturilor de la Marea Neagră de către Rusia a cauzat un deficit al exporturilor ucrainene de cereale de bază. Prețurile au atins niveluri record pe piață, deși s-a observat o anumită relaxare în ultimele săptămâni. Producătorii de furaje combinate, precum și prelucrătorii din aval, solicită materii prime care sunt dificil de obținut din cauza ofertei limitate și a prețurilor ridicate. Impactul agresiunii Rusiei în Ucraina asupra piețelor de energie și de factori de producție agricolă este, de asemenea, semnificativ. Rusia este un exportator important de petrol și gaze naturale. În general, agricultura și lanțurile sale de aprovizionare globale depind de combustibilii fosili (petrol și gaze naturale).
3. Prețurile ridicate ale factorilor de producție au un impact major asupra producției agricole și a producției din aval. În acest sens, sectoarele cele mai mari consumatoare de energie sunt cele mai afectate. Alte sectoare ale producției agricole, în special cele cu o valoare adăugată mai mare, se confruntă, de asemenea, cu probleme economice din cauza creșterii prețurilor factorilor de producție. Nu se preconizează o îmbunătățire a situației pe termen scurt. Din perspectiva securității alimentare, situația s-ar putea dovedi dificilă dacă aceste tendințe persistă, dar securitatea alimentară și aprovizionarea cu alimente nu sunt în prezent în pericol în UE, datorită rezilienței lanțurilor de aprovizionare cu alimente din UE. Au fost instituite culoarele de solidaritate ale UE și platformele relevante de stabilire de contacte pentru a contribui la exportul de mărfuri din Ucraina.

Situația în cadrul principalelor sectoare

4. În ceea ce privește piețele agricole specifice din UE, vremea uscată și caldă a exercitat o presiune semnificativă asupra anumitor culturi arabile. În prezent, se preconizează că producția de **cereale** va fi cu 2,5 % mai mică decât în 2021. Se preconizează că randamentele la floarea-soarelui vor fi deosebit de bune, ceea ce va duce la o creștere anuală de 6,9 % a producției și la un nou record de 11 milioane tone. Se preconizează că producția de zahăr va scădea cu 5 % anual, dar va rămâne în concordanță cu media pe 5 ani, iar stocurile se află la un nivel suficient. Se preconizează că utilizarea culturilor arabile pentru biocombustibili va fi stabilă, întrucât redresarea cererii de combustibili după pandemie a fost limitată de prețurile ridicate.
5. Suprafețele cu **oleaginoase** din UE pentru recolta 2022/23 au crescut substanțial (7,5 % comparativ cu perioada anuală precedentă) din cauza prețurilor ridicate și a derogării temporare pentru a permite semănarea culturilor pe pârloage. În special, plantările de floarea-soarelui au crescut cel mai mult deoarece această plantă are nevoie de puțină apă și de o cantitate mică de îngrășămintă. Producția de semințe oleaginoase a UE este estimată la 32,1 milioane t (+ 7,8 %/media pe 5 ani), inclusiv o cantitate record de 11,1 milioane de tone de semințe de floarea-soarelui, ceea ce permite compensarea pierderilor de aprovizionare din Ucraina.
6. Se preconizează că sezonul de comercializare a **zahărului** în UE 2022/23 va începe cu stocuri inițiale de 1,9 milioane t (+ 58 % față de sezonul trecut). Producția este estimată la 15,8 milioane t, în concordanță cu media pe 5 ani, în timp ce consumul va rămâne stabil.
7. Creșterea cu 11 % a producției de **ulei de măsline** din UE în 2021/22 a fost susținută de un conținut mai mare de ulei al măslinelor. Este probabil ca prețurile de producție ale uleiului de măsline din UE să rămână peste medie din cauza costurilor constant ridicate ale factorilor de producție și ale transportului și a unor prețuri ridicate ale altor uleiuri și grăsimi. Se preconizează că exporturile UE vor scădea în comparație cu un nivel record de anul trecut, în timp ce se preconizează o anumită redresare a consumului în UE. Stocurile finale ar putea fi mai mici decât se preconizase, evoluând către o producție a UE în 2022/23 probabil sub medie.

8. În pofida scăderii producției și importurilor de **vin** din UE în 2021/22, se preconizează că consumul va crește cu 5 %, ajungând la 23 l pe cap de locuitor, din cauza scăderii exporturilor și a utilizării în scădere a producției vinificate pentru „alte utilizări” (distilare, oțet, brandy-uri). Atunci când cumpără, consumatorii acordă din ce în ce mai multă atenție originii vinului, urmat de gust și marcă.
9. Consumul de **piersici și nectarine proaspete** pe cap de locuitor în UE în 2022 urmează să crească la 6,1 kg (în continuare sub media pe termen lung), în pofida puterii de cumpărare mai scăzute. Acest lucru s-ar putea datora unei producții mai mari, condițiilor meteorologice favorabile și revenirii turismului.
10. După un sezon foarte bun în 2021, cu o producție ridicată, un consum bun, o calitate ridicată și stocuri scăzute, se preconizează că producția de **tomate** din UE în 2022 va scădea cu 9 %, ajungând la 16,5 milioane t. Se preconizează că producția pentru prelucrare va scădea cu 14 %, iar producția pentru consumul de produse proaspete cu 3 % comparativ cu perioada anuală precedentă. Producția mai scăzută se datorează secetei, scăderii cererii preconizate, trecerii la culturi alternative, mai profitabile și plantării mai scăzute în sere din cauza costurilor foarte ridicate ale energiei.
11. Prețurile **produselor lactate** din UE se situează la niveluri record. În timp ce prețurile laptelui praf degresat și ale laptelui praf integral din UE rămân relativ stabile (dar ridicate), iar prețurile zerului indică o oarecare scădere, altele continuă să crească. Aceste evoluții sprijină prețurile laptelui crud în UE la niveluri record. Cu toate acestea, marjele fermelor rămân limitate din cauza costurilor ridicate ale factorilor de producție. Din cauza condițiilor meteorologice uscate și calde din timpul primăverii – care au afectat calitatea și disponibilitatea ierbii și alte componente ale hranei pentru animale – dezvoltarea producției de lapte în UE ar putea fi mai scăzută decât se preconizase la începutul anului 2022 (0,4 %), fiind afectată, de asemenea, de reducerea utilizării furajelor ca urmare a costurilor ridicate ale furajelor. Prin urmare, în combinație cu un șeptel de vaci de lapte mai mic (-1 %), se preconizează că livrările de lapte în UE vor scădea cu 0,6 % în 2022. Calitatea mai scăzută a ierbii și utilizarea mai redusă a furajelor din cauza disponibilității și a costurilor vor scădea probabil, de asemenea, conținutul de grăsimi și proteine din lapte, reducând astfel și mai mult disponibilitatea substanțelor solide din lapte pentru prelucrare. Producția de brânzeturi și smântână din UE ar putea continua să crească și să reducă disponibilitatea grăsimii din lapte pentru producția de unt și de lapte praf integral. Se preconizează o creștere a exporturilor de brânzeturi, iar consumul intern de produse lactate ar putea crește ușor în 2022 (0,3 %), în ipoteza unei redresări susținute a vânzărilor cu amănuntul și a serviciilor de alimentație, precum și a unei transmiteri limitate a prețurilor de producție ridicate de-a lungul lanțului către consumatori.

12. În ceea ce privește **carnea**, se preconizează că producția de carne de vită din UE va scădea cu 0,5 % în 2022, în principal din cauza unei ajustări structurale în sectorul cărnii de vită și al produselor lactate, în pofida prețurilor ridicate. Exporturile UE ar trebui să crească în principal către piețele existente cu valoare ridicată, dar sunt limitate de prețurile interne record. Importurile UE sunt în creștere din cauza ofertei braziliene. Preocupările din ce în ce mai mari legate de mediu, perspectivele reduse de export, costurile constant ridicate ale factorilor de producție și pesta porcină africană (PPA) urmează să anuleze stimulentele privind prețul ridicat al cărnii de porc și să conducă la o scădere a producției. UE a aprovizionat China pe parcursul celor 2 ani de criză acută a PPA, în timp ce acum Regatul Unit devine din nou prima destinație de export a UE. Producția de păsări de curte din UE urmează să se stabilizeze în 2022. Prețul puilor de carne din UE este suficient de ridicat pentru a compensa costurile ridicate ale factorilor de producție, iar gripa aviară puternic patogenă continuă să se răspândească, printre alți factori. Comerțul cu Regatul Unit revine la nivelurile anterioare Brexitului, dar UE pierde cote pe unele piețe de export. Se preconizează că importurile se vor redresa parțial la nivelurile din perioada 2016-19, deși fluxurile comerciale cu Ucraina generează o oarecare incertitudine în sensul creșterii. În pofida nivelului scăzut istoric al efectivelor de ovine și caprine din UE, se preconizează că numărul de animale trimise pentru sacrificare se va stabili în 2022. Schimburile comerciale ar trebui să redemareze, însă la niveluri relativ scăzute, astfel încât prețurile interne vor fi constant ridicate.

Concluzie

13. Invadarea Ucrainei de către Rusia a perturbat în mod semnificativ piețele agricole mondiale și ale UE și a creat insecuritate alimentară la nivel mondial în perioada de redresare de după pandemia de COVID-19, marcată deja de presiuni inflaționiste în ceea ce privește energia, materiile prime, îngrășămintele și mărfurile. Prețurile agricole la nivel mondial au crescut cu 30 % de la începutul invaziei, deși în ultimele săptămâni s-a observat o oarecare relaxare. Condițiile meteorologice din UE, în special perioada uscată prelungită care afectează mai multe regiuni, creează noi provocări pentru noua recoltă, care se preconizează că va fi mai mică decât se prevăzuse inițial.

14. Deși UE este în mare măsură autonomă în ceea ce privește produsele alimentare, cu un excedent comercial agroalimentar masiv, iar piața unică a UE se poate aștepta din nou să își dovedească capacitatea de a absorbi șocurile, există preocupări din ce în ce mai mari cu privire la accesibilitatea prețurilor din cauza prețurilor ridicate și a presiunilor inflaționiste. Consumul de alimente ca volum ar putea părea neschimbat, dar se preconizează o scădere a valorii consumului, deoarece unii consumatori și procesatori de alimente pot trece de la produse cu valoare mai mare la produse mai ieftine.
-